

FARMAKOVIGILANCA HERBALNIH PROIZVODA U SEVERNOJ MAKEDONIJI

V. Stavrova^{1,2}, B. Lazarova^{1,3}, V. Maksimova¹

¹ Goce Delcev University, Faculty of Medical Sciences, Division of Pharmacy, Stip, North Macedonia

² Pharmaceutical Chamber of Republic of Macedonia, Skopje, North Macedonia

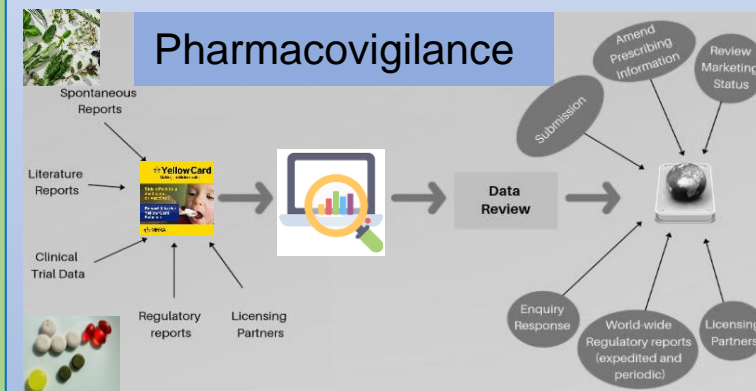
³ Clinical hospital Stip, Department of hospital pharmacy, Stip, North Macedonia

e-mail: vesna.311158@student.ugd.edu.mk

Biljni proizvodi sastavni su dijelovi moderne fitofarmacije i sustava tradicionalne medicine te su stekli popularnost zbog svog prirodnog podrijetla i potencijalnih terapijskih koristi diljem svijeta. Međutim, sigurnost biljnih proizvoda ostaje kritična briga zbog varijacija u sastavu, nedostatka standardiziranih proizvodnih procesa, ograničene znanstvene validacije i nedovoljno kliničkih studija o njihovoj učinkovitosti. Cilj ovog sažetka istražuje razvoj farmakovigilancije u kontekstu biljnih proizvoda, naglašavajući potrebu za snažnim sustavima nadzora za praćenje njihovih sigurnosnih profila.

Farmakovigilancija ima ključnu ulogu u praćenju sigurnosti svih lijekova, uključujući biljne proizvode, i zaštiti javnog zdravlja. MALMED odgovorna je za praćenje neželjenih reakcija na lijekove u Sjevernoj Makedoniji. MALMED ove aktivnosti provodi kroz Nacionalni centar za farmakovigilanciju, koji je njegova sastavnica. Agencija uspostavlja kontinuirano nadograđuje i unapređuje Nacionalni sustav farmakovigilance. Iako ovaj sustav omogućuje detekciju sigurnosnih signala, identifikaciju rizika od uporabe droga, kategorizaciju, procjenu, minimiziranje, komunikaciju i prevenciju, kako bi se osigurao najbolji mogući omjer koristi i rizika za droge u svakodnevnoj praksi i promicanje racionalnog i sigurno propisivanje lijekova, farmakovigilancija biljnih droga ili tradicionalno biljnih droga kod nas nije dublje procijenjena.

Raspravljamo o izazovima povezanim s procjenom nuspojava, interakcija i kontrole kvalitete biljnih lijekova. Osim toga, naglašavamo važnost suradnje između regulatornih tijela, zdravstvenih radnika (narocito farmaceuti) i praktičara tradicionalne medicine kako bi se uspostavili sveobuhvatni okviri farmakovigilancije. Poticanjem kulture prijavljivanja, praćenja i analiziranja nuspojava povezanih s biljnim proizvodima, napori u farmakovigilanciji mogu doprinijeti sigurnoj integraciji tradicionalnih lijekova u suvremenu praksu zdravstvene zaštite. Ovaj sažetak naglašava važnost kontinuiranog praćenja i prilagodbe propisa kako bi se osigurala odgovorna uporaba biljnih proizvoda i poboljšali javnozdravstveni rezultati